

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía social

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía social			
Código	O05G220V01303			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernandez Gonzalez, Angel			
Profesorado	Barreiros de la Torre, Delmiro Fernandez Gonzalez, Angel			
Correo-e	afdez@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	A Psicoloxía Social forma parte do plan formativo da titulación de Traballo Social como unha materia de carácter fundamental ou básica de cara á comprensión do comportamento humano e á intervención no mesmo. A materia de Psicoloxía Social ofrece contribucións relevantes a nivel teórico, metodolóxico, así como práctico de cara ao curriculum formativo en Traballo Social, na medida en que trata temas que teñen que ver cos procesos psicosociais básicos que subxacen ao comportamento social (as bases nas que se asenta ese comportamento, a percepción de persoas e coñecemento social, relacións sociais, comunicación, comportamento prosocial e agresivo, etc.), as actitudes, e os grupos. Deste xeito adecúase ao perfil da titulación e aporta coñecementos útiles para os e as profesionais que traballen no ámbito do Traballo Social na medida en que teñen que estar capacitados para realizar intervencións en contextos sociais e institucionais (nos que viven individuos, grupos, familias, organizacións e comunidades); participar na formulación e avaliación de políticas, servizos e iniciativas sociais; contribuir á cidadanía activa mediante o empowerment e a garantía dos dereitos humanos e sociais, e, traballar na prevención dos problemas sociais.
------------------	--

Competencias de titulación

Código	
A3	Traballar coas persoas para que sexan autosuficientes e con capacidade para manifestar as súas necesidades, desexos, puntos de vista e circunstancias
A8	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a existencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
A11	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida por medio da utilización dos métodos e modelos de Traballo Social, facendo un seguimento con regularidade dos cambios que se producen co fin de preparar a finalización da intervención
A13	Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, coidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (existencia de maiores redes)
A14	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersonal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
A17	Utilizar a mediación como estratexia de intervención destinada á resolución alternativa de conflitos

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Capacidade reflexiva
B4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
B6	Coñecemento da cultura propia da comunidade
B7	Aprendizaxe e dominio de novas tecnoloxías
B8	Capacidade de xestión da información
B9	Resolución de problemas
B10	Toma de decisións
B11	Traballo en e con equipos diversos
B14	Habilidades nas relacións interpersoais
B15	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade
B16	Razoamento crítico
B17	Compromiso ético
B18	Aprendizaxe autónoma
B20	Creatividade
B23	Motivación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os procesos de interacción e influencia social das persoas a diferentes niveis de organización social, de cara á intervención con persoas, familias, grupos e comunidades e o logro de cambios comportamentais e sociais.	A8 A11	B1 B2 B3 B8 B11 B16
Coñecer os cambios de actitudes e comportamentos para promocionar o desenvolvemento das persoas e mellorar as súas condicións de vida	A3 A8	B1 B3 B9 B10
Ser quen de favorecer o desenvolvemento de relacións interpersoais tanto para o crecemento persoal como para creación e fortalecemento de redes sociais	A13 A14	B3 B9 B14 B17
Ser quen de promover a autosuficiencia das persoas e resolución de conflitos interpersoais	A3 A17	B9 B14 B17
Ser capaz de analizar e sintetizar o material didáctico da materia, comprender os contidos das sesións prácticas e valorar criticamente a súa conexión co mundo profesional, así como traballar en grupo de xeito autónomo, cooperativo e responsable, utilizando as novas tecnoloxías.		B1 B3 B4 B6 B7 B11 B15 B16 B18 B20 B23

Contidos

Tema	
I. Introducción	Psicoloxía Social e Traballo Social. O enfoque psicosocial como ponte entre o enfoque psicolóxico e o sociolóxico.
II. Procesos psicosociais básicos	A socialización e aprendizaxe social. O coñecemento social das persoas: percepción social, cognición social e procesos de atribución. A comunicación: comunicación verbal e non verbal. Niveis de comunicación.
III. Relacións interpersoais (I)	Relacións interpersoais e procesos de atracción: afiliación, atracción interpersonal. Comportamiento altruista
IV. Relacións interpersoais (II)	Relaciones interpersoais e procesos de rechazo: estereotipos, prexuízos e discriminación. A agresión.
V. Actitudes e influencia social	Actitudes: estrutura, formación, medición. Cambio de actitudes. Procesos de influencia social: maioritaria e minoritaria .
VI. Grupos	Introducción á Psicoloxía social dos grupos (estructura e dinámica), ás relacións entre grupos, e ao comportamento colectivo.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Sesión maxistral	20	15	35
Seminarios	15	8	23
Titoría en grupo	7	0	7
Traballos tutelados	0	25	25
Presentacións/exposicións	1	8	9
Informes/memorias de prácticas	0	8	8
Probas de resposta curta	1	8	9
Probas de tipo test	1	22	23
Cartafol/dossier	0	9	9
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, e a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia.
Seminarios	Prácticas guiadas nas que se aborda un tema monográfico, que serven para ampliar e profundizar nos contidos tratados nas sesións maxistrais e den orientacións de cara o mundo profesionalizante.
Titoría en grupo	Tempo que o docente adica para orientar os traballos do alumnado e facer un seguimento dos mesmos en pequeno grupo, atendendo e resolvendo as dúbidas do alumnado a nivel grupal e persoalizado.
Traballos tutelados	Traballos e proxectos que fai o alumnado de maneira autónoma fora da aula, tras a conseguinte planificación e supervisión do profesor.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en pequeno grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafols grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Traballos tutelados	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en pequeno grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafols grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Presentacións/exposicións	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en pequeno grupo na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafols grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	
Cartafol/dossier	

Avaliación	
	Descrición
	Cualificación

Sesión maxistral	Avaliación da realización de actividades de aula relacionadas cas sesións maxistrais, mediante probas que combinen preguntas de resposta curta con preguntas tipo test. Débese acadar un nivel medio como mínimo para sumar a puntuación dos outros apartados.	40
Seminarios	Avaliación de actividades prácticas de aula mediante informes/memorias que impliquen a descrición da actividade realizada na aula e reflexión sobre a súa vinculación coa materia e titulación	15
Titoría en grupo	Proceso de avaliación continua da implicación e seguimento das tarefas planificadas para o grupo, combinando a avaliación da aportación individual e grupal.	15
Traballos tutelados	Avaliación do traballo monográfico relacionado coa materia que o/a estudante/a realiza de maneira autónoma en pequeno grupo, de xeito cooperativo e baixo a supervisión do profesor. Ademais da estrutura e contido se avaliará a presentación do traballo ou proxecto. O traballo inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción e presentación, manexo das TIC e a Plataforma TEMA . A presentación dos traballos faraa cada grupo diante dos demais grupos en horario reservado para as últimas sesións.	20
Presentacións/exposicións	A avaliación das exposicións súmase aos traballos tutelados, dos que forma parte, e terase en conta a relevancia dos contidos tratados, a coherencia, claridade e atractivo da exposición. Farase avaliación e coavaliación desas presentacións.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación Alumnado Non Presencial que non poida seguir actividades de aula de xeito regular : Examen que combina preguntas de tipo test con preguntas curtas (70% máximo da calificación) e un traballo teórico-práctico opcional (30% máximo da calificación). Para facer media entre ambos haberá que alcanzar un nivel mínimo medio no exame.

Enténdese por alumnado non presencial aquel que non pode asistir ao menos ao 70% das sesións teóricas e prácticas. O alumnado que comence como presencial e non chegue a este nivel de asistencia, automaticamente pasará a non presencial.

Segunda Convocatoria (Xullo): se conservarán as calificacións das competencias e probas superadas para a Convocatoria de Xullo, na que se examinará o alumnado só das competencias e probas non superadas previamente.

Bibliografía. Fontes de información

Baron, R.A. e Byrne, D., **Psicología Social**, Pearson,
Franzoi, S., **Psicología Social**, McGraw-Hill,
Gómez, A., Gaviria, E., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,
Morales, J.F. e Olza(Coords.), **Psicología Social y Trabajo Social**, McGraw-Hill,
Cuadrado, I. e Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,

Ademais da bibliografía fundamental arriba sinalada, se terán en conta as fontes que se citan a continuación e que inclúen diferentes soportes. De todos modos, para os traballos tutelados se recomendarán fontes específicas ademais das sinaladas a continuación.

Alonso, C.M., Gallego, D.J. e Ongallo, C. (2003). *Psicología Social y de las Organizaciones: comportamientos interpersonales*. Madrid: Dykinson

Baron, R.A. e Byrne, D. (2005). *Psicología Social*. Madrid: Pearson.

Garrido, A., Estramina, A. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Franzoi, S. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Morales, J.F. e Huici, C. (Coords.) (2003). *Psicología Social* . Madrid: McGraw-Hill.

Moya, M. (1998). *Prácticas de Psicología Social*. Madrid: UNED.

Ovejero, A. (1998). *Las relaciones humanas: psicología social teórica y aplicada*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Rodriguez, A. (2006). *Psicología Social para principiantes: estudio de la interacción humana*. México: Trillas.

Worchel, S., Cooper, J., Goethals, G. e Olson, J. (2003). *Psicología Social*. Madrid: Thompson.

Alvaro, J.L., Garrido, A., e Torregrosa, J.R. (1996). *Psicología Social Aplicada*. Madrid: McGraw-Hill.

Augusto, J.M.; López, E.; Martínez, R. (2004) *Introducción a la Psicología Social*. Edic. del Lunar.

Blanco, A.e Rodríguez Marín, J. (2007). *Intervención Psicosocial*. Madrid: Pearson.

Cuadrado, I., Gaviria, E., López, M. (2007). *Cuaderno de prácticas de Ps. Social*. Madrid: Sanz y Torres.

Fernández Sedano, I. (2008). *Cuaderno de prácticas de Ps. Social Comunitaria*. Madrid: Sanz y Torres.

Hernández, B. , e Valera, S. (2001). *Psicología Social Aplicada e Intervención Psicosocial*.Tenerife: Resma.

Guil Bozal, R. (1997). *Psicología Social de las organizaciones educativas*. Sevilla: Kronos.

León et al. (1998). *Psicología Social*. Madrid; McGraw-Hill.

Moral Torrazo, F. (2005). *Psicología Social de la comunicación*. Málaga: Aljibe.

Morales, J.F. e Huici (1999). *Psicología Social* . Madrid: McGraw-Hill.

Paterna, C., Martínez, M.C., Vera, J.J. (2003). *Ps. Social: de la teoría a la práctica cotidiana*. Madrid: Pirámide.

Peiró, J.M.e Ramos, J. (1994). *Intervención psicosocial en las org*. Barcel: P.P.U.

Rodrigues, A. et al. (2006). *Psicología Social*. Sevilla: Mad.

Smith, E.R. e Mackie, D.M. (1997). *Psicología Social*. Madrid: Panamericana.

3. Outros recursos:

-Acceso á Plataforma TEMA, a través da cal haberá contacto profesor-alumnado, e se lle facilitará a éste información e documentación sobre os aspectos básicos do temario presentado nas aulas, as conclusións dos traballos realizados polo alumnado, o listado de calificacións así como outros aspectos de interés (guía docente, prazos de presentación de traballos, datas de exames, enlaces de interés, etc.)

-Revistas de interés disponibles no Campus de Ourense:

European review of social psychology

Revista de psicología social aplicada

<http://universia.net>

www.colexioeducadores.com

-Revistas electrónicas:

Basic and applied social psychology

European journal of social psychology

Journal of community psychology

The journal of social psychology

Social psychology quarterly

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Habilidades sociais e de comunicación do traballo social/O05G220V01402

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicología: Desenvolvemento humano no ciclo vital/O05G220V01301

Psicología: Métodos e técnicas de investigación social/O05G220V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural/O05G220V01101

Psicología: Psicología básica/O05G220V01103
